

Élő gregorián - Hangzó Árpád-kor

G

GREGORIÁN ISTENTISZTELET

A VÁMOSOROSZI REFORMÁTUS TEMPLOMBAN

2017. MÁRCIUS 19. BÖJT 3. VASÁRNAPJA 11⁰⁰

ÉNEKES SZOLGÁLATOT VÉGEZ A

SCHOLA GREGORIANA BUDAPESTINENSIS

BÉRES GYÖRGY katolikus pap, egyházzenei vezetéssel

Vámosoroszi műemlék temploma

A település közepén álló épület jórészt ma is középkori formájában áll. Építése a XV. század második felére tehető. Ebből az időből való a templom északi falából kibontott alakos téglák is, melyek az ítéző Krisztust ábrázolják. A templom téglalap alaprajzú hajójához a nyolcszög öt oldalfalával záródó két boltszakaszos szentély csatlakozik keletről. A hajó nyugati végén 1819-23-közt épült nyolcszögalapú barokk torony áll. A szentélyt díszítőfestéssel gazdagított bordás hálóboltozat fedi. Az egyik zárókövén Krisztus-arc, míg a másikon az építtető Báthory család sárkányos címere látható. Különleges értékei még a korai reformáció által alkotott naiv bűneset freskó, valamint a 18.-19. század fordulóján készült fa bútorzata.

További érdekessége a templomnak, hogy a Tiszántúli Református Egyházkerület legidősebb datált harangja is itt található, melyet 1586-ban öntöttek.

A festett falak és a színes belső tér arról tanúskodnak, hogy ez egy élő, vidám és szeretetteljes közösség lelki hajléka, mely hiszük és valljuk Krisztust követve nem változott semmit az évszázadok alatt.

Jézus mondja:

„Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok,
és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek.”

(Mt 11,28)

SCHOLA GREGORIANA BUDAPESTINENSIS

regorián Társaság 27 éve, **Béres György** (pap, egyházzenesz) kezdeményezésére alakult, az európai zenetörténet egy igen fontos, ám kevésbé ismert, mintegy ezeréves időszaka zenéjének, a gregorián éneknek tanulmányozását, tanítását, művelését és közkinccsételét tűzve ki céljául. Szakmai feladatunknak tekintjük az énektanárok és karvezetők továbbképzését. Legfontosabb célunknak pedig a gregorián éneknek a saját helyén, azaz a liturgiában való megszólaltatását tartjuk.

A gregorián ének **sámunkra énekelt imádság**, az egyház ősi, legszentebb éneke, amely a liturgiában válik igazán élővé, és amelynek révén létrejön egy örömteli találkozás az Úrral. A liturgiában énekelt szentírási szakaszok, az Isten és az ember közötti párbeszéd hangján szólnak meg. Isten végtelen szépsége és egyszerűsége tárul fel azokban a dallamokban, amelyek több mint ezer éve keletkeztek, mégis mindig frissek, újak, és telve vannak meglepetéssel.

2005. óta, mint **közhasznú szervezet** működünk. 2014-óta elnökünk **Sapszon Ferenc Kossuth- és Liszt-díjas karnagy**. A háromévente megrendezett hat Váci Nemzetközi Gregorián Fesztivál, amelyen 14 ország 38 együttese vett részt, a 63 tanfolyam, amely 1999 óta akkreditált pedagógus továbbképzés és számtalan rendezvény (Országos Tanulmányi Napok, scholatalálkozók, koncertek, stb.) sikere nagy örömünk. A Társaság együttese, a **Schola Gregoriana Budapestensis** azzal a céllal alakult, hogy a gregoriánt annak helyén, azaz a liturgiában szólaltassa meg. 20 éve minden kedden a Pesti Ferencesek esti szentmiséjén végez énekes szolgálatot.

Az egyház ősi éneke minden keresztényé, így a Scholában evangélikus, református és görög katolikus is együtt imádkozik a római katolikkal e legemberibb nyelven, ami az ének, és e legszentebb hangokon, ami a gregorián.

2010. óta zajlik az „**Élő gregorián – Hangzó Árpád-kor**” országos programsorozatunk, amelynek célja, hogy ismerjük meg és legyünk büszkéek a Szent István-i örökségre, ezer éves múltunkra. Szeretnénk a gregorián ápolása mellett felhívni a figyelmet Árpád-kori emlékeinkre, azoknak megbecsülésére, a lelki értékek és a művészetek kapcsolatára.

A Schola Gregoriana Budapestensis az Árpád-kori templomokban végzett énekes szolgálata során találkozunk az európai és hazai 1000 éves örökség, ráirányul a figyelem az egyetemes kultúra és a hazai örökség összefonódására, a kereszténység ősi imádságain keresztül létrejön egy híd a jelen és a múlt között. Az Árpád-kori templomok falai is mintegy életre kelnek, amikor azt „hallják”, amit fénykorukban, és így a liturgiában részt vevő emberek is átélhetik a régi korok idejét, ezáltal múltunk értékeit, saját gyökereinket jobban meg tudjuk becsülni.

Programsorozatunk eddigi állomásai: Pannonhalma, Rábaszentmiklós, Lébény, Pécs, Túrje, Óriszentpéter, Velemér, Gercsepuszta, Ják, Sopron, Ócsa, Karcsa, Sárospatak, Szabolcs, Soly, Felsőörs, Hegyhátszentjakab, Hévízgyörk, Feldebrő, Tarnaszentmária, Sonkád, Vámosoroszi.

Hálát adunk az Úrnak, hogy a szent liturgiában dicsérhetjük Őt azon a nyelven, amely időben összeköt múltat és jövőt, dimenzióban pedig a kereszténység öt (!) égtáját.

www.gregoriantarsasag.hu

Gregorián Társaság

Nemzeti
Együttműködési
Alap

KÖZÉPKORI
TEMPLOMOK
ÚTJA

SZSZBMFU.HU
SZAKKÖZVETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK KÖZVETÉSI HÁLÓJA

Böjt 3. vasárnapja – gregorián istentisztelet rendje

Köszöntés, fohász: *L:* „Kegyelem néktek és békesség Istentől, a mi Atyánktól és az Úr Jézus Krisztustól. Ámen.”

Igei vótum *L:* Ő a mi Istenünk, mi pedig legelőjének népe, kezében levő nyáj vagyunk. Most, amikor halljátok szavát, ne keményítsétek meg szíveteket. (Zsolt 95,7)

Gy: Ámen.

Introitus (Zsolt 25, 15-16) – kórus:

Szemem mindig az Úrra tekint, mert ő húzza ki a törből lábam: nézz rám és könyörülj rajtam, mert magányos és szegény vagyok.

Zs. (Zsolt 25, 1-2) Hozzád emelem, Uram, lelkemet: Istenem, tebenned bízom, ne hagyd, hogy megszégyenüljek.

Kezdőének: 25 zsoltár: 1-2

1. Szi - ve - met hoz - zád e - me - lem,
És meg nem szé - gye - nít - te - tem,
És ben - ned bí - zom, U - ram;
Nem ne - vet sen - ki raj - tam,
Mert szé - gyent nem val - la - nak,
A - kik hoz - zád e - se - dez - nek,
A - zok pi - ron - kod - ja - nak,
A - kik hi - tet - le - nül él - nek.

2. Útaid, Uram,
mutasd meg,
Hogy el ne
tévelyedjem;/:
Te ösvényidre
taníts meg,
Miken intézd
menésem.
És vezérelj engemet
A te szent igaz
Igédben; Oltalmazd
életemet, Mert
benned bízom,
Úr Isten.

Isten akarata: *L:* Szeretett testvéreim! Isten színe előtt állva figyeljünk az ő szavára, ahogyan a Rómabeliekhez írt levélből szól hozzánk *Akik test szerint élnek, a test dolgaival törődnek, akik pedig Lélek szerint, a Lélek dolgaival. A test törekvése halál, a Lélek törekvése pedig élet és békesség, minthogy a test törekvése ellenségeskedés Istennel, mert az Isten törvényének nem veti alá magát, és nem is tudja magát alávetni. Akik pedig test szerint élnek, nem lehetnek kedvesek Isten előtt.* (Róm 8,5-8)

Bűnvallás: *L:* Tegyük vallást bűneinkről!

51 zsoltár 3-17

Gy: Könyörülj rajtam kegyelmeddel, Istenem, töröld el hűtlenségemet nagy irgalmaddal! ... Tiszta szívet teremts bennem, Istenem, és az erős lelket újítsd meg bennem! Ámen.

Kegyelemhirdetés : *L:* A kegyelem Istene így szól hozzánk igéjében: Mert úgy szerette Isten a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen. Mert az Isten nem azért küldte el a Fiút a világba, hogy elítélje a világot, hanem, hogy üdvözljön a világ általa. Aki hisz őbenne, az nem jut ítéletre, aki pedig nem hisz, már ítélet alatt van, mert nem hitt az Isten egyszülött Fiának nevében. (Jn 3,16-18)

Hálaadás a kegyelemért: Offertorium (Zsolt 18,9) - kórus: Az Úr parancsai egyenesek, megörvendeztetik a szíveket, és édesebbek a méznél, a lépesméznél: ezért szolgál meg fogja tartani azokat. (Zsolt, 19. 9)

Ószövetségi olvasmány 2Móz 17,1-7

*L:*Szenteljen meg az Úr minket az ő igazságával! Az Ő igéje igazság.

Gy: Ámen.

Tractus (evangélium előtt énekelt) (Zsolt 123, 1-3) – kórus:

Hozzád emelem szememet, ki az égben lakozol.

V.1,2.: Íme, mint a szolgák szeme uruknak kezére,

úgy tekint az Úrra, Istenünkre, szemünk, mígnem megkönyörül rajtunk

Újszövetségi olvasmány: Róm. 5,1-8

L: Isten áldása legyen az ige hallgatásán, befogadásán és megtartásán.

Gy: *Ámen*

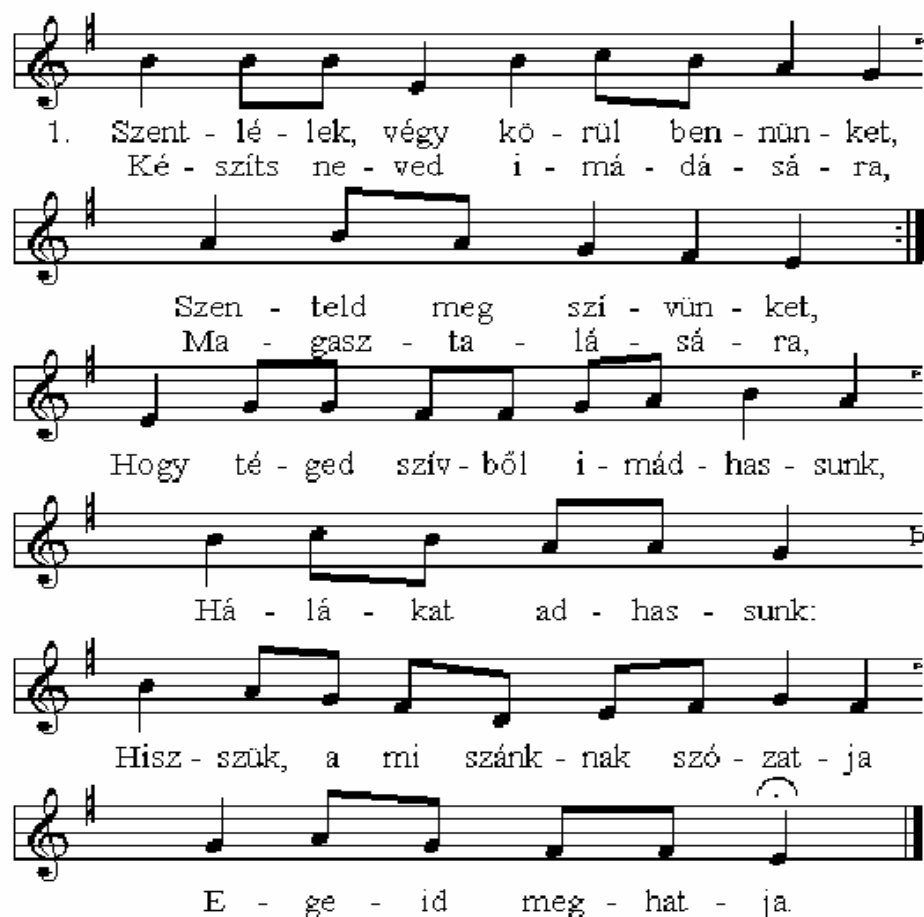
Válasz az ígére: **Graduale** (Zsolt 9, 20) – kórus:

Kelj fel Uram, ne diadalmaskodjék az ember: ítéltesse meg a nemzetek színed előtt.

Szószeri köszöntés

Imádság

Készülés az igehirdetésre 377/1:

1. Szent - lé - lek, végy kö - rül ben - nün - ket,
Ké - szíts ne - ved i - má - dá - sá - ra,
Szen - teld meg szí - vün - ket,
Ma - gasz - ta - lá - sá - ra,
Hogy té - ged szív - ből i - mád - has - sunk,
Há - lá - kat ad - has - sunk:
Hisz - szük, a mi szá - n - nak szó - zat - ja
E - ge - id meg - hat - ja.

Textus: Jn 4, vv.

Igehirdetés

Válasz az igehirdetésre (kórus)

Communio (Jn 4, 13-14) – kórus:

Aki iszik a vízből, amelyet én adok – mondja az Úr a samariai (asszonyak) – lesz őbenne éltető vízforrás az örök életre.

Zs. (Iz. 12, 1): Merítsetek vizet örömmel az üdvösség forrásából.

Közbenjáró imádság – **Úri imádság** – **Áldás** - Hirdetések

Isten dicsőítése – záróének: 458/1-4

1. A - ki ér - tem meg - nyíl - tál,
Rejts el, ó, ö - rök kö - szál!
Az a víz s a drá - ga vér,
Me - lyet on - tál a bű - nér',
Gyógy - ír lé - gyen lel - kem - nek,
Bűn - től s vád - tól ment - sen meg!

2. Törvényednek eleget Bűnös ember nem tehet; Buzgóságom égne bár, S folya könnyem, mint az ár: Elégtételt az nem ad, Csak te válthatsz meg magad.

3. Jövök, semmit nem hozva, Keresztedbe fogózva, Meztelen, hogy felruházz, Árván, bízva, hogy megszánsz; Nem hagy a bűn pihenést: Mosd le, ó, mert megemészt!

4. Ha bevégezem életem, és lezárul már szemem, Ismeretlen bár az út, Hozzád lelkem mennybe jut: Aki értem megnyíltál, Rejts el, ó, örök köszál!